

Évközi 32. vasárnap

Zsid 9,24–28

**Krisztus is egyszer áldozta fel magát,
hogy sokak bűnét elvegye**

²⁴Krisztus ugyanis nem kézzel épített szentélybe lépett, amely a valódinak csak előképe, hanem magába a mennybe, hogy most az Isten színe előtt közbenjárjon értünk. ²⁵Nem azért lépett be, hogy többször áldozza fel magát, mint ahogy a főpap minden évben idegen vérrel belép a legszentebb szentélybe, ²⁶hiszen akkor a világ kezdete óta már többször kellett volna szenvednie. Így azonban az idők végén egyszer s mindenkorra megjelent, hogy áldozatával eltörölje a bűnt. ²⁷Amint az ember számára az a rendelkezés, hogy egyszer haljon meg, és utána ítéletben legyen része, ²⁸úgy Krisztus is egyszer áldozta fel magát, hogy sokak bűnét elvegye. Másodszor nem a bűn miatt jelenik meg, hanem azok üdvözítéséért, akik rá várnak.

A templom héber nevének első jelentése mindössze ház (Bet Jahve – 1Kir 6,1), ahol Isten lakik népe között. Vallástörténetben a templom mindig egy vagy több Isten lakóhelye. Mezopotámiában a templom és a palota nem is különül el egymástól. A választott nép történetében először csak Szent Sátorról beszélnek a pusztai vándorlás idején (Kiv 25–30; 35–40). Salamon idején Gibeonban állítják fel, Jeruzsálemen kívül, és benne őrzik a szövetség tábláját a tízparanccsal és feltehetően a törvény írott változatának korai szövegeit. Salamon temploma egyrészt a Szent Sátor beosztását követte, másrészt föníciai típusú templom volt (1Kir 5,15–32). Hasonló templom állt ebben az időben Silóban is. A salamoni templom egyrészt olyan szentély volt, amelynek legszentebb részébe csak a főpap léphetett be, tehát a világból kiszakított és kizárólag Istennek szánt terület, másrészt udvarai arra szolgáltak, hogy ott imádkozzanak a zsidók. Ez a hellén típusú templomnak felel meg, ahol a megszentelt helyen mindenki egyenlő, és az istenség védelme alatt áll. A Jeruzsálemi Templom először Kr. e. 598-ban pusztult el, Nabukodonozor romboltatta le, újra felépítésére a Kürosz rendelkezése után, Kr. e. 538-ban lesz lehetőség. A Templom fölszentelésekor azt az örömet érzik, hogy Isten ismét visszatért népe közé. Ezt a Nehemiás-féle templomot Nagy Heródes bővítette, a munkálatok Kr. e. 20-ban kezdődtek, és még Jézus korában is tartottak. Tragikus egybeesés,

hogy az újjáépítési munkák Kr. u. 70 körül fejeződtek be, amikor le is rombolták a fehér márványból és mészkőből épült Templomot (Mk 13,1), ahogyan azt Jézus megjövendölte: nem marad itt kő kövön. Már az evangélisták is kapcsolatba hozzák Jézus halálát a Templommal, amikor Jézus kileheli lelkét, a Templom függönye megszakad (Mt 27,51). Ez azt jelenti, hogy az elzárt szentély kitarul a világ felé. Ez az elzárt szentély egyébként a babiloni fogságtól kezdve már üres volt.

Jézus ugyan járt ebben a kézzel épített Templomban is, de a benne folyó üzleti tevékenységet elítélte, és botrányos templomkritikája csak sürgette a papság erőszakos fellépését ellene. Jézus megváltó halála után már nem lépett be többé a Jeruzsálemi Templomba, hanem az Isten színe előtt jelent meg, mint az egyszeri, megismételhetetlen áldozat bemutatója. A templomot ugyanis nem az épület formája teszi szentté, hanem az áldozat, amely közvetít Isten és ember között. A földi templomban ez a közvetítést tökéletlen, szimbolikus cselekmények formájában történik. Jézus áldozata helyén, a Golgotán csak Szent Ilona császárnő építtetett templomot. Jézus temploma azonban nem ez, hanem áldozatához méltó mennyei szentély, amelyben saját vére áldozata a bűnösökért feláldozva örök érvényű áldozat lesz.

A keresztény liturgiában azt tesszük, amit Jézus tett feláldozása előtt az utolsó vacsorán, amikor elővételezte halálát. Furcsa érzés, amikor a keresztény papnak el kell ismételni azokat a szavakat, amelyet Jézus saját halálára készülve elmondott tanítványainak. Furcsa dolog emberként belépni a megváltói szerepbe, átvenni a szavait, amelyekről az ember tudja, hogy Jézus halálát készítették elő. Olyan közegben hangzottak el, amelyben nem értették ezeket a halálosan komoly mondatokat. Mi pedig erre az egyetlen áldozatra emlékezve, azt megjelenítve ismételjük a szavakat és a gesztusokat, és ezt követően életbe maradunk. Jézus áldozta fel értünk önmagát, amely engesztelés a mi bűneinkért is. A szentmise ezért tudatosítás is, én is vétkeztem, és Jézus ennek a vétkeknek, az én vétkeimnek a megváltására gondolt. S ha Jézus újra megjelenik, akkor már csak az üdvözítemem miatt jön, hogy bűnbánón velem menjek.